

VISIONS– OG

POTENTIALEPLAN

GUDMEKONGENS LAND

Visions- og Potentialeplanen for Landsbyklyngen Gudmekongens Land er udarbejdet af klyngens styregruppe.

Planen er en del af kampagnen Landsbyklynger, som er finansieret af DGI, Realdania og Lokale- og Anlægsfonden.

Layout: DGI Marketing
Tryk: DGI Butik og Print (job nr. 29825)
Fotos: Bragt med tilladelse fra styregruppen for Gudmekongens Land
Udgivet i november 2018.

www.landsbyklynger.dk
www.gudmekongensland.dk

INDHOLD

4	1. INDLEDNING
6	2. VISION
8	3. BORGERUNDERSØGELSEN
12	4. DE TRE PERLER
17	5. POTENTIALER, IDÉER OG INITIATIVER
18	5.1. GUDME-OMRÅDET
20	5.2. HESSELAGER-OMRÅDET
22	5.3. GUDBJERG-OMRÅDET
24	6. ORGANISERING OG FREMTIDIGE INDSATSER
26	6.1. IDEKATALOG TIL ARBEJDET I LANDSBYKLYNGERÅDET

1.

INDLEDNING

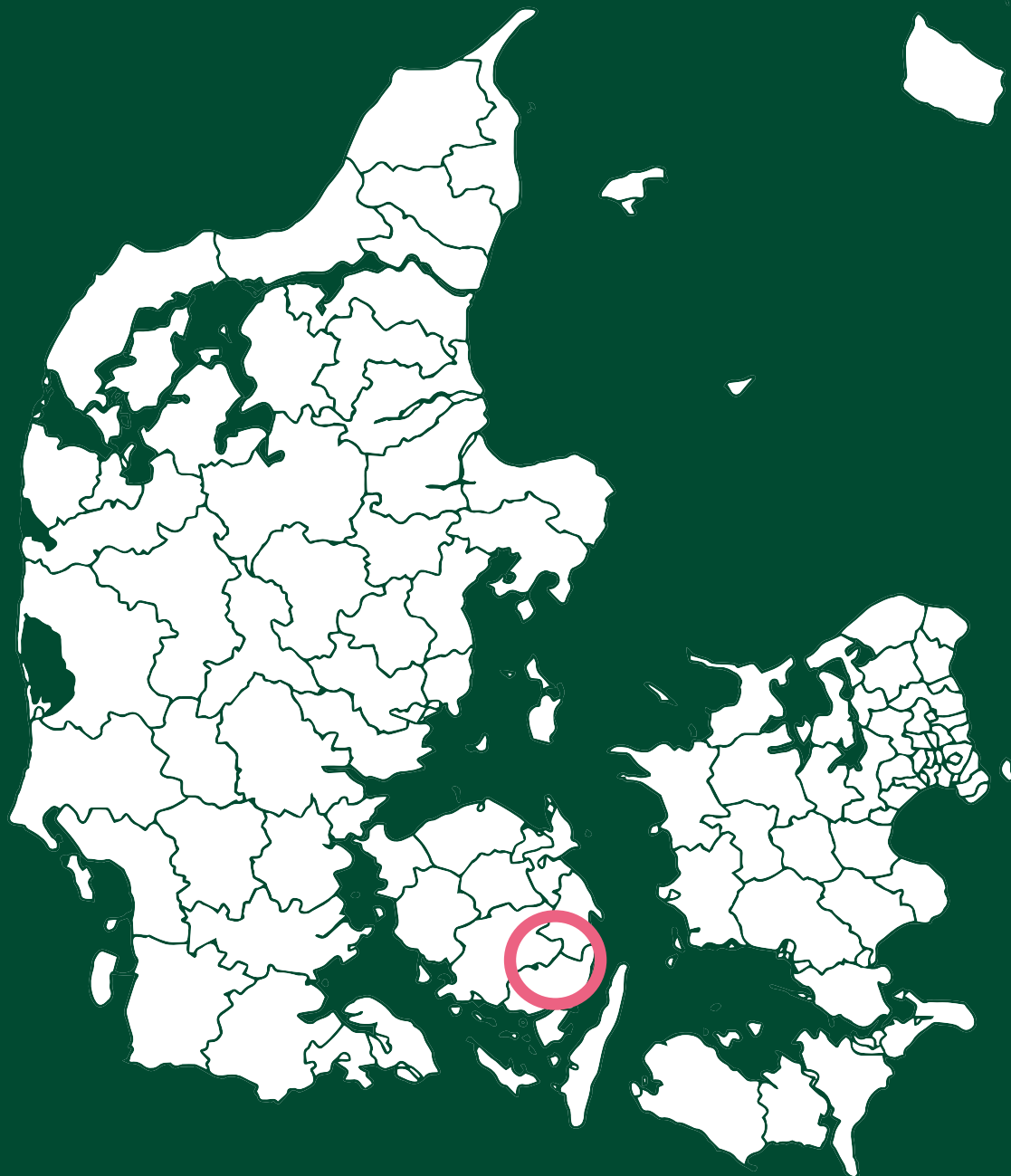
I området omkring byerne Gudme, Gudbjerg, Lundeberg, Hesselager og Oure har en gruppe borgere taget initiativ til at skabe en landsbyklynge, som skal genskabe nærheden, væksten og samarbejdet. Initiativet til Gudmekongens Land, som landsbyklyngen hedder, udsprang på et borgermøde omhandlende kommuneplanen for Svendborg Kommune i slutningen af 2016. Efterfølgende har en bred vifte af lokale aktører udvist opbakning til projektet og interesse i klyngen.

Gudmekongens Land har været med til at genskabe debatten om landsbyerne og lokalområderne i Svendborg Kommune, og den har været med til at sætte nye mål og visioner for, hvordan landsbyerne kan samarbejde om at løfte den lokale udvikling.

Gudmekongens Land ønsker at genfinde den nærhed samt det fællesskab og samarbejde, som tidligere har præget området. Man ønsker gennem klyngen at gøre en ekstra indsats for at få styrket samarbejdet og netværket på tværs. Et styrket samarbejde skal være med til at sikre kvaliteterne i området. Der skal sikres gode rammer for børn, familier og ældre med fokus på et aktivt liv.

En vigtig del af arbejdet med landsbyklyngen er at fremhæve og synliggøre de styrker, som allerede er i området. Den lokale opbakning til projektet er stor, hvilket bl.a. kommer til udtryk i de utallige foreninger, organisationer, landsbyråd og borgerforeninger, som støtter op omkring klyngen. Landsbyerne i klyngen har de seneste år oplevet en opblomstring af engagement og entreprenørskab, hvilket især er kommet til udtryk i genskabelsen af købmanden i Gudme, borgermøder, udviklingsplaner for Gudbjerg og mange andre spirende initiativer.

Vision- og Potentialeplanen for Gudmekongens Land skal være med til at sætte rammerne for det fremtidige strategiske arbejde. Den skal være med til at understøtte de lokale aktiviteter og virkelysten i området. Planen bliver fulgt op med et handlingskatalog, som beskriver de mange lokale initiativer og projekter, der arbejdes med i landsbyklyngen.

2.

VISION

Vi samvirker!

Den overordnede vision for Landsbyklyngen Gudmekongens Land er: **Vi samvirker!**

Landsbyklyngen skal varetage en samlet interesse for hele lokalområdet og skabe samarbejde på tværs af foreningslivet, kommunen, erhvervslivet og alle de mange mennesker, som bor og lever i området.

Formålet med klyngen er at styrke det fælles samarbejde og udvikle kendskabet og samhøjskabelsen på tværs af lokalområdet.

3.

BORGERUNDERSØGELSEN

– HVAD MENER BORGERNE?

I slutningen af 2017 lavede landsbyklyngen Gudmekongens Land en borgerundersøgelse for at finde ud af, hvordan borgerne forholdte sig til en lang række lokale spørgsmål. Der var mange interessante perspektiver, som kan bruges i det fremadrettede arbejde med Gudmekongens Land. De vigtigste vil her blive opsummeret.

TILKNYTNING OG TILFREDSHED

Der er generelt stor tilfredshed med at bo i klyngen. 92 % af respondenterne er tilfredse med at bo i området.

84 % føler tilknytning til det sogn, de bor i. Til sammenligning hermed føler 64 % tilknytning til landsbyklyngen. Stedsidentiteten er således i højere grad bundet til det sogn, borgerne bor i, end til hele landsbyklyngens geografi. Naturkvaliteter og sammenhold samt fællesskabet er for respondenterne de vigtigste årsager til, at de bor, hvor de bor.

ORGANISERING OG SAMARBEJDE

43 % af respondenterne ved ikke, hvordan samarbejdet er på tværs mellem landsbyerne i dag. Det vidner om et generelt svagt kendskab til de eksisterende samarbejder på tværs. Det er netop et styrket samarbejde, som landsbyklyngen vil arbejde for. I forlængelse heraf mener 92 %, at et samarbejde på tværs mellem landsbyerne er nødvendigt, hvis landsbyerne skal overleve. Det vidner om en stor opbakning til landsbyklyngen.

For 49 % af borgerne er fællesskabet i landsbyen og fællesskabet i klyngen lige vigtigt. For 37 % er det fællesskabet i landsbyen, der er det vigtigste, mens det for kun 6 % er fællesskabet i landsbyklyngen.

KOMMUNIKATION

76 % har hørt om landsbyklyngen før de deltog i borgerundersøgelsen.

Borgerne henter i dag primært informationer om lokal udvikling via Facebook (55 %), ved at snakke med folk fra lokalområdet (41 %) og i lokale aviser (40 %).

I fremtiden foretrækker borgerne i stigende grad at benytte sig af Facebook (63 %), mails/nyhedsbreve (44 %) og lokale aviser (43 %).

FRIVILLIGHED OG BORGERINVOLVERING

96 % af respondenterne mener, det er nødvendigt, at borgerne involverer sig aktivt, hvis landsbyerne skal overleve. Det viser, at borgerne er meget bevidste om deres afgørende rolle i forhold til landsbyerne overlevelse. 50 % af respondenterne laver i dag frivilligt arbejde. Det er mere end det tilsvarende tal på landsplan, hvor 39 % af danskerne har lavet frivilligt arbejde inden for det seneste år. De borgere, som arbejder frivilligt, motiveres først og fremmest af en interesse for sagen

(57 %). Herefter kommer deres ønske om at deltage i et socialt fællesskab (43 %), og det at de er blevet opfordret/valgt til det (42 %). I alt giver 66 borgere udtryk for, at de gerne vil kontaktes for at høre mere om mulighederne for at blive frivillig i landsbyklyngen Gudmekongens land.

KOMMUNESAMARBEJDE

73 % af respondenterne ved ikke, om Svendborg Kommune har beskrevet, hvordan de ønsker, at samarbejdet mellem borgerne/de frivillige og kommunen kan foregå.

Svendborg Kommune har flere politikker på området. Bl.a. har de i Kommuneplanen for 2017-2029 beskrevet, hvordan de ønsker, at byerne og lokalområderne i kommunen skal understøtte og udvikle hinanden, og at de ser landsbyklynger som en mulig løsning på de udfordringer, der er i området.

MØDESTEDER

Der er kortlagt mange mødesteder i klyngen. Mødesteder, der har betydning for hverdagslivet og for livskvaliteten. Borgerne vurderer, at haller og klubhuse og dermed også foreningslivet er de mødesteder, som har størst betydning. Herefter nævner borgerne institutionerne samt tilbagevendende årlige arrangementer. Men også dagligvarebutikker og forsamlingshuse vurderes af borgerne til at have stor betydning som et fælles mødested.

AKTIVITETSUDBUD

Langt de fleste (72 %) er tilfredse med det fritids- og aktivitetsudbud, der findes i lokalområdet.

De mest populære forslag til nye aktiviteter er særligt vandreture, fitness og aktiviteter for unge.

84 % af respondenterne er villige til at bevæge sig op til 9 km efter det rette aktivitetsudbud. Med 9 km. vil man stort set kunne nå på både på tværs og langs af klyngen.

FOKUSPUNKTER I FREMTIDEN

Gode skoler og institutioner (61 %) og en god infrastruktur (57 %) vurderes af borgerne til at være de vigtigste emner at samarbejde om i fremtiden.

Der er ingen tvivl om, at borgerne i de enkelte landsbyer vil stå stærkere overfor eksempelvis kommunen, hvis de formår at stå sammen omkring de emner, der vedrører netop infrastruktur samt skoler og institutioner. Det er områder, hvor idéer og mulige løsninger skal findes i samarbejde med kommunen.

4.

DE TRE PERLER

... FÆLLESSKAB, KOMMUNIKATION OG BOSÆTNING

Fællesskab, kommunikation og bosætning er de vigtigste fokusområder, som Gudmekongens Land vil arbejde med fremadrettet. De repræsenterer de tre perler i kongekronen i Gudmekongens Lands logo, og er det overordnede strategiske fokus for arbejdet i landsbyklyngen. Fokusområderne er valgt på baggrund af de mange inputs, styregruppen har fået fra borgerundersøgelsen, borgermøderne osv.

Gudmekongens Land vil ikke være projektjere og komme med store forkromede planer. I stedet handler det om at skabe et forum og netværk, der kan understøtte og videreudvikle de mange eksisterende projekter og ideer, som allerede findes derude. Fokusområderne er overordnede temaer, som landsbyklyngen vil arbejde med for at opnå visionen.

Gudmekongens Land skal ses som en bevægelse, der kollektivt arbejder på at få landsbyerne, forsamlingshusene, foreningerne, købmændene og alle de andre, til at stå endnu stærkere og skabe værdi på tværs af landsbyklyngen.

FÆLLESSKAB

Der findes mange mindre lokale fællesskaber, som skaber nærhed og sammenhold i den enkelte landsby, men lokalområdet mangler en samlende helhed, der kan skabe fællesskab og samarbejde på tværs af landsbyerne. Det vil Gudmekongens Land arbejde for!

Sammenhold, fællesskab og kvaliteten ved at bo i et mindre lokalområde er for mange de vigtigste årsager til, at de bor, hvor de bor.

92 % svarede i borgerundersøgelsen, at et samarbejde på tværs af landsbyerne er nødvendigt, hvis landsbyerne skal overleve.

Gudmekongens Land tror på, at landsbyerne står stærkere, når de står sammen:

"Du kan overhøre en landsby, men du kan ikke overhøre en Landsbyklynge"

Gudmekongens Land vil arbejde for:

- At understøtte de lokale fællesskaber – både store og små
- At motivere til samarbejde på tværs af landsbyerne
- At skabe et samlende fællesskab på tværs af forsamlingshusene, foreningerne, institutionerne osv.
- At organisere aktiviteter, møder og kurser for hele landsbyklyngen

KOMMUNIKATION

Gudmekongens Land arbejder målrettet med at skabe en samlet kommunikation for hele lokalområdet.

I tilknytning til Gudmekongens Land nedsættes en Landsbyklyngeredaktion, der arbejder med at formidle og fremhæve de mange positive fortællinger fra området. Gudmekongens Land vil være talerør for den lokale debat og aktivt være med til styrke kommunikationen med Svendborg Kommune, lokalpolitikere og andre relevante parter.

Landsbyklyngeredaktionen vil arbejde med udgangspunkt i landsbyklyngens hjemmeside, www.gudmekongensland.dk, og klyngens facebookside, @Landsbyklyngen Gudmekongens land. Redaktionen vil dog også være med til at udvikle nye måder at kommunikere på lokalt. Som en del af redaktionen, vil man have mulighed for at få tilbudt undervisning i journalistisk skrivning og formidling.

Landsbyklyngeredaktionen vil arbejde for:

- At styrke den lokale kommunikation på tværs af landsbyklyngen
- At skabe en fælles platform for lokale initiativer, en kalender og et opslagsværk
- At formidle områdets potentialer med henblik på at skabe fællesskab om områdets udvikling og om øget bosætning
- At gøre de lokale foreninger og ildsjæle endnu bedre til at kommunikere deres budskab

Vil du være en del af landsbyklyngeredaktionen så kontakt Gudmekongens Land via hjemmesiden og bliv en del af en spændende og dagsordensættende kommunikationsgruppe.

BOSÆTNING

Gudmekongens Land har et godt potentiale for at skabe rammerne for øget bosætning og tiltrække nye borgere til området.

Indbyggertallet i landsbyklyngen er minimalt faldende. Fra 2007 til 2017 er antallet af borgere gået fra 6.496 til 6.307. Det svarer til en befolkningsnedgang på ca. 3 %. Samtidig har der været store ændringer i befolkningssammensætningen, hvor der særligt er kommet flere ældre til.

Derfor vil Gudmekongens Land i samarbejde med Svendborg Kommune og de lokale ejendoms-mæglere tage aktivt del i at vende den nuværende udvikling og tiltrække flere og yngre borgere. Naturen, fællesskabet, gode skoler og institutioner, lokale indkøbsmuligheder, en god infrastruktur og et rigt foreningsliv skal være tilgængeligt, hvis området skal tiltrække nye borgere. Derfor handler bosætning ikke kun om nye byggegrunde, men om at udvikle området som en helhed.

Gudmekongens Land vil arbejde for:

- At sikre nye borgere til området
- At sikre at nye borgere får en god velkomst til området
- At deltage i debatten om nye bosætningsformer, strategier og tiltrækning
- At skabe samarbejde med Svendborg Kommune og de lokale ejendoms-mæglere

5.

POTENTIALER, IDÉER OG INITIATIVER

Gudmekongens Land er et aktivt lokalområde, med stor virkelyst og mange frivillige. Landsbyklyngen ønsker at understøtte de mange igangværende aktiviteter og skabe en synergi på tværs. For når vi står sammen, står vi stærkere.

På de kommende sider præsenteres de mange potentialer, idéer og initiativer, som er kommet frem på en række borgermøder. Formålet er at få et overblik over, hvad der foregår ude i landsbyerne, sådan at det bliver nemmere at skabe samarbejde på tværs.

De tre potentialehjul er med til at fremhæve hvilke værdier og potentialer, som fremhæves for de enkelte områder, og samlet for landsbyklyngen Gudmekongens Land.

SÅDAN LÆSER DU POTENTIALEPLANERNE

Cirklen viser områdets samlede potentiale. I hvert "lagkagestykke" kan du læse, hvor højt det enkelte emnes potentiale vurderes til at være.

I de "lagkagestykker", hvor der er udfyldt meget, vurderer man, at der er et stort potentiale lige nu, som bliver udnyttet godt.

I de "lagkagestykker", hvor der er udfyldt lidt, vurderer man, at der er et lille potentiale lige nu, og at der er plads til forbedringer.

5.1. GUDME-OMRÅDET

I Gudme-området er det vigtigt, at nogen går forrest. Det kan man for eksempel se med genopretningen af "Min købmand" i byen. Håndboldklubben GOG betegnes af borgerne som kulturarv. Det er en stor gammel institution, som samtidig er et vartegn for området. En deltager på borgermødet beskrev Gudme således:

*"Vi har alt i Gudme-området.
Der er ikke noget, vi mangler".*

Gudme

Vores fællesskab i Gudme foregår især i beboerforeningen, som laver en del arbejde for fællesskabet i form af byfesten og optakten hertil, fastelavn, halloween, loppemarked, diskotek mv.

Der kunne være et potentiale i at lægge foreninger sammen, som alle kæmper for overlevelse. Det kan med fordel være på tværs af bygrænserne. Samtidig kan der være et potentiale i at booste Landsbyklyngens hjemmeside ud til flere. Der har vi jo kalenderen over den næste uges events og links til flere foreninger.

Oure – Vejstrup

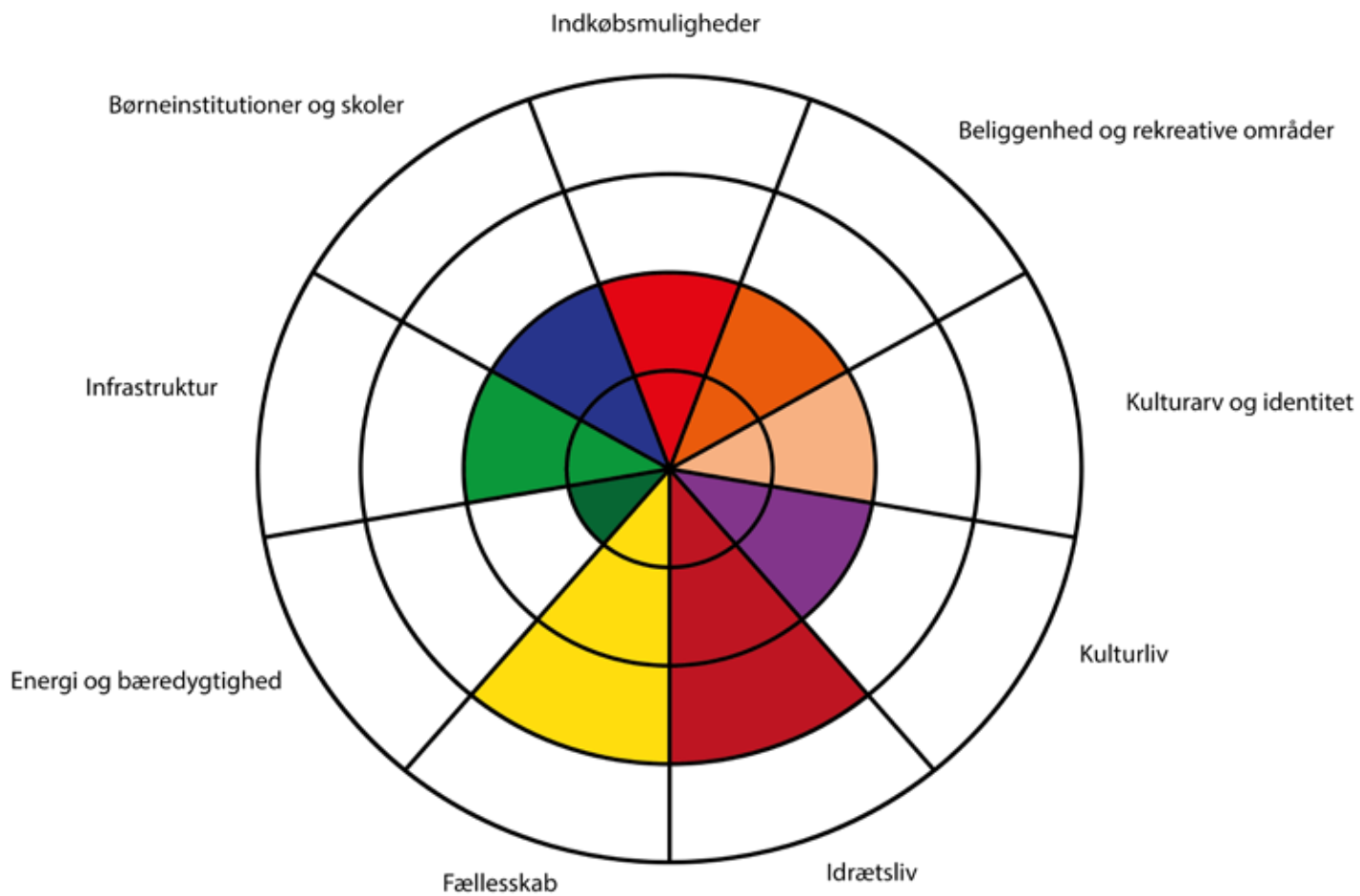
Oure-skolerne er et kæmpe brand for området. Det er et uudnyttet potentiale. Vi skal invitere dem ind i lokalsamfundet og gøre dem til en del af fællesskabet.

Vejstrup forsamlingshus har udviklet en ny organisationsstruktur. De har en "høvding" for hvert område. Den person har ansvaret for fx website, booking mv. og må uddelegere opgaver videre til andre. Det er en model for frivillighed, som virker rigtig godt.

Brændeskov – Brudager

Vi har mange mindre tiltag i gang i området som fx Bylauget, De kedelige mænd og forsamlingshuset. Vi har også byfest, landsbymarked, julemarked, nørkleklubben og fællesspisning. Og så får alle tilflyttere en velkomstseddel. Det er relativt mange aktiviteter set i forhold til landsbysamfundets størrelse. Potentialet i området er båret af et stort fællesskab.

Potentialehjul for Gudme-området

5.2. HESSELAGER-OMRÅDET

Området i og omkring Hesselager er oplevelseslandet mellem borg-byerne Nyborg og Svendborg. Området er derfor godt placeret i forhold til bosætning og har her et stort potentiale. Der er 20 minutters kørsel i bil til Nyborg, hvor du kan sætte bilen og tage toget direkte til København på en time. Det gør, at det er attraktivt for børnefamilier, da du kan nå hjem inden institutionen lukker og uden at sidde i kø på motorvejen. Hesselagers potentiale er at skabe fællesskab omkring børneinstitutionerne, der gør hverdagen god for børnefamilier.

Revsøre – Bøsøre

Den digitale infrastruktur er ikke så god i Revsøre og Bøsøre. Til gengæld er landsbyerne begavet med et dejligt naturområde langs Storebælt og hele Klintholmområdet. Der kunne her være et potentiale i at kigge på nedrivningspuljen og overveje byggegrunde i nye områder af klyngen.

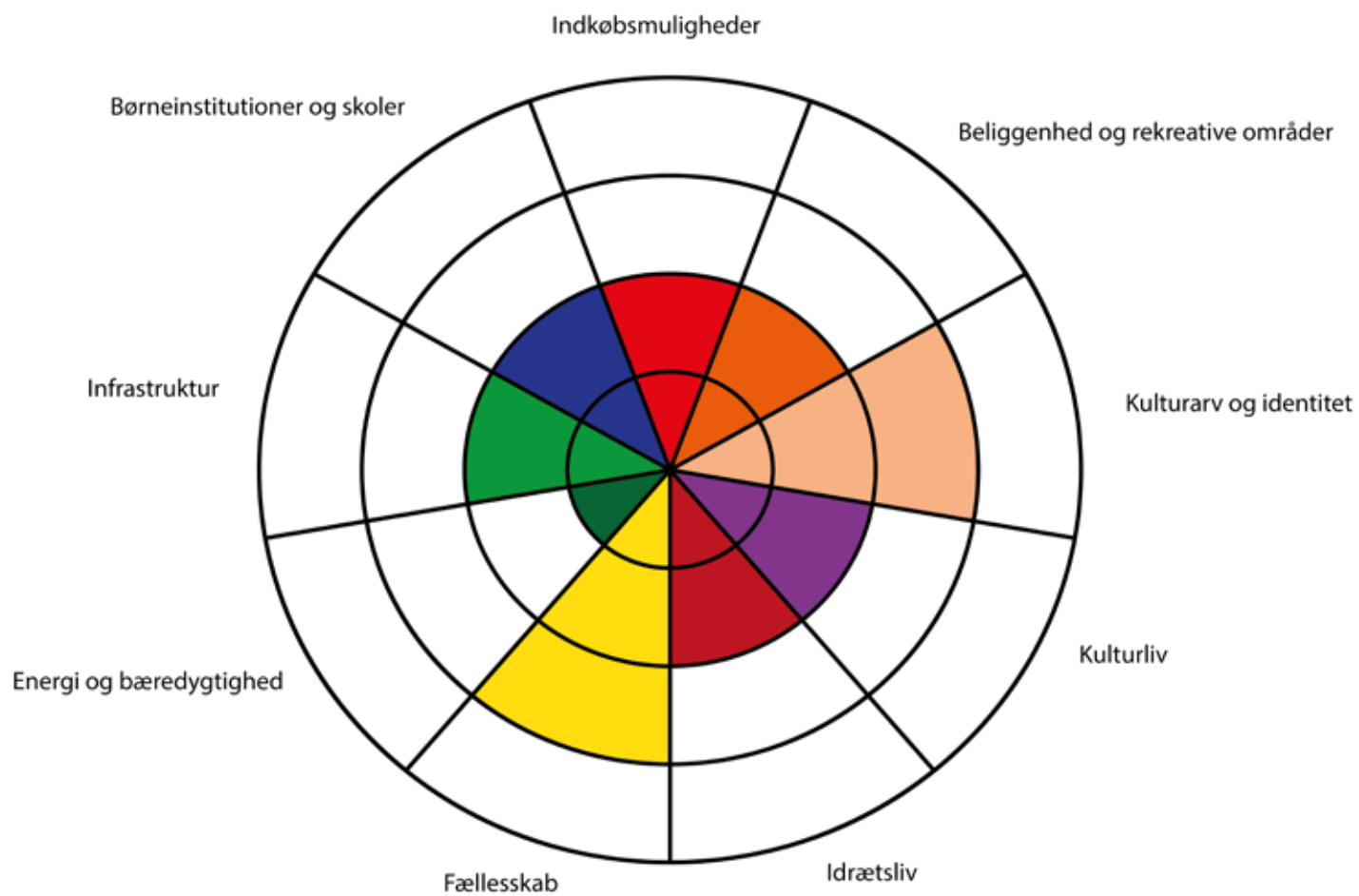
Vormark – Hesselager

I Hesselager har vi mange potentialer - dog ikke på energiområdet. Vormark og Hesselager ligger meget tæt på hinanden, og kunne med fordel smelte helt sammen. Det ville kræve et byggeprojekt, hvor der blev skabt en mini-by på den mark, der ligger mellem de to byer.

Lundeborg

I Lundeborg plejer vi at sige, at "vi bor i sommerhus hele året rundt". Mange mennesker i Lundeborg er gode til at tage initiativ til fællesskab, og vi har mange arrangementer hele året rundt. Vi har også en god kultur for samkørsel. Man tager altid en gående med på vejen fra Nyborgvej til Lundeborg. Netop kulturen for fællesskab er et af de potentialer, som vi kan bidrage med i Landsbyklyngen.

Potentialehjul for Hesselager-området

5.3. GUDBJERG-OMRÅDET

Borgerne i Gudbjerg har talt om at lave en velkomstflyer, som kan uddeles til alle tilflyttere i området. Den kan også udleveres, allerede mens folk kigger på hus ved ejendomsmægleren.

Folk skal nås gennem deres mediebrug, og vi har derfor et potentiale i at finde ud af, hvad der virker, og hvordan vi skal gøre det for at få nyheder ud til alle. En mulighed i den forbindelse kan også være infotavler, som både kan vise nyheder, kalenderfunktioner m.m.

Gudbjerg

Vi har et stort fællesskab i Gudbjerg. Det har vi blandt andet, fordi vi har byfest, fællesspisning, fredagscafe, udstilling i husflid, kirkemorgenkaffe,

strikkeklub, flagallé og meget andet. Vi er opmærksomme på, at vi har et potentiale i forhold til aktiviteter for generationer langt fra hinanden fx mindre børn og ældre. Vi tænker også, at der er et potentiale for flere boliger i området, så vi kan øge bosætningen. Men hvordan skruer vi op for potentialet for bosætning?

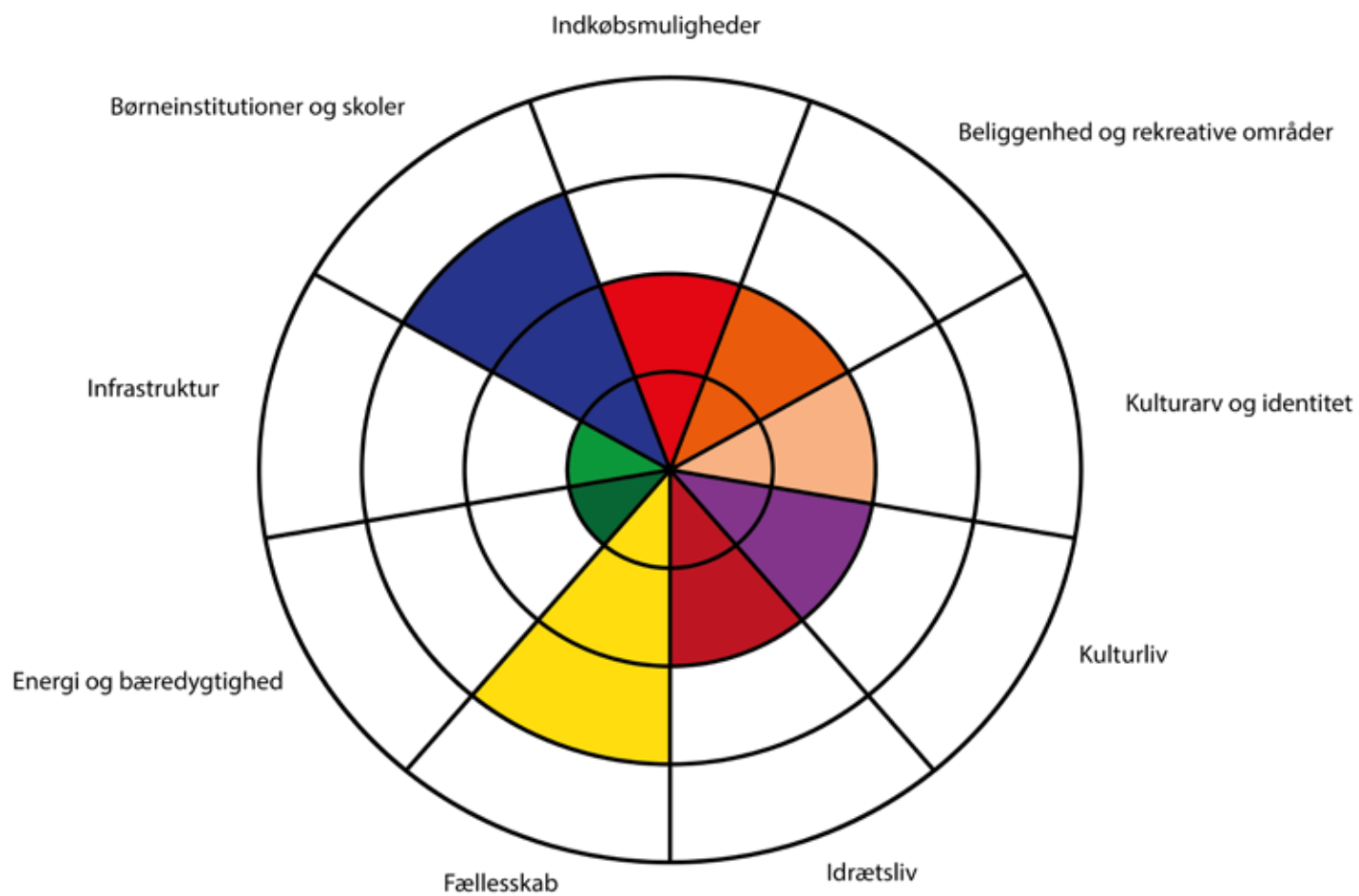
Området omkring Gudbjerg

Infrastrukturen har et stort forbedringspotentiale i vores område. Ørbækvej er en farlig vej, og vi mangler en cykelsti for at færdes sikkert. Vi har gode busforbindelser til Odense, Svendborg, Nyborg og Ørbæk. Et potentiale kunne være en god busforbindelse til Kværndrup, så man kan køre videre med toget herfra.

Der vil fremadrettet blive udarbejdet et handlingskatalog, som beskriver de aktuelle handlinger, aktiviteter og projekter, der finder sted i Gudmekongens Land. Handlingskataloget vil løbende blive opdateret og brugt til at samle kræfterne på tværs af projekterne, til fælles kommunikation og fundraising.

Potentialehjul for Gudbjerg-området

6.

ORGANISERING OG FREMTIDIGE INDSATSER

Gudmekongens Land organiseres omkring Landsbyklyngerådet. Landsbyklyngerådet vil få karakter af et rådgivende organ, som består af repræsentanter på tværs af landsbyklyngen. Der ønskes en mangfoldig sammensætning på tværs af geografi, alder og erhvervsmæssig baggrund.

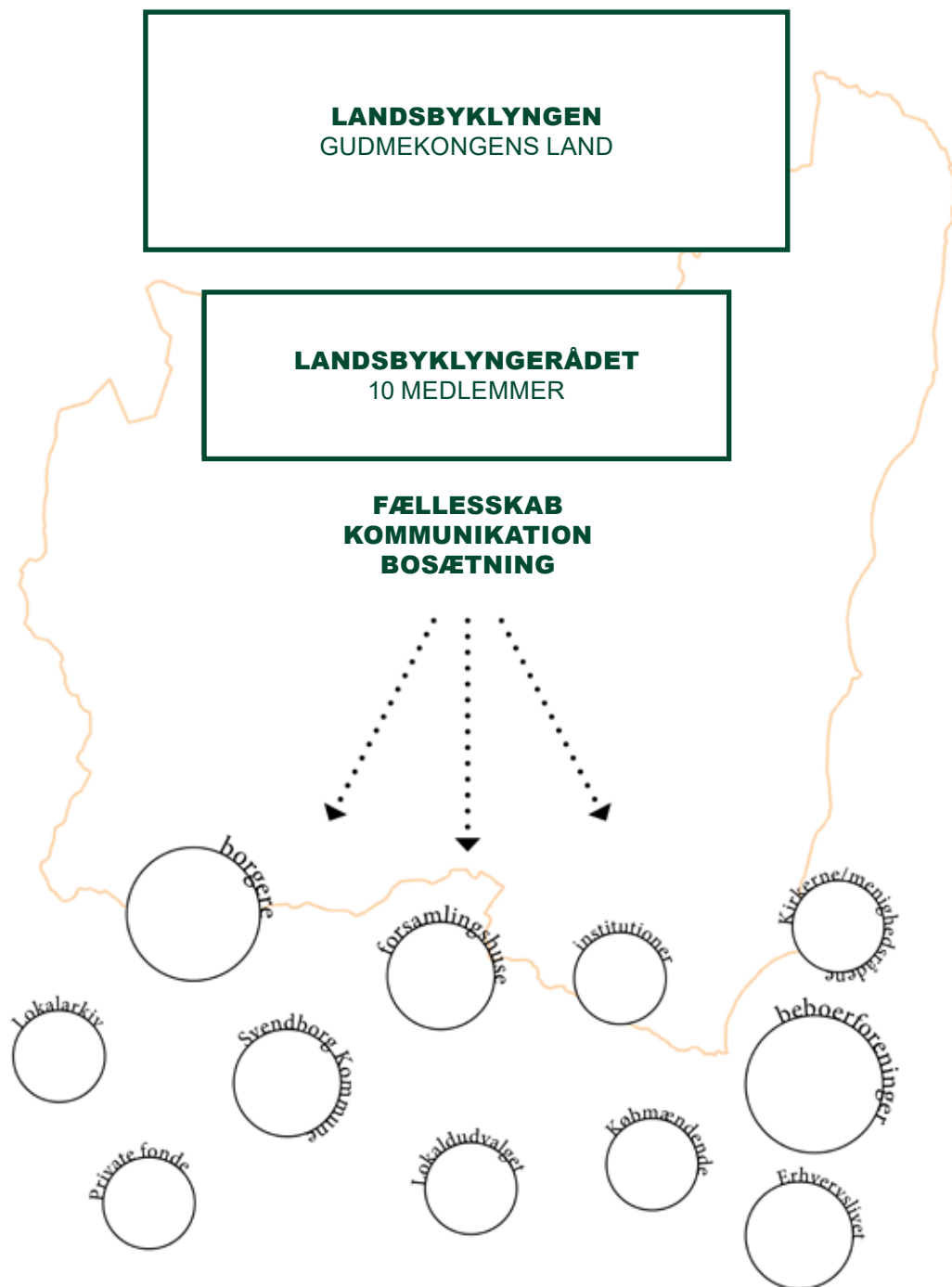
Landsbyklyngerådet har en koordinerende rolle i lokalområdet og skal være med til skabe inspiration, debat og kommunikation. Rådet har ikke ansvar for konkrete projekter, men kan være med til at koordinere og igangsætte arbejdsgrupper og initiativer på tværs af landsbyklyngen.

Landsbyklyngerådet vil udfordre den klassiske foreningsstruktur og arbejde med en mere rummelig og fleksibel organisering. Medlemmerne kan deltage for en kortere eller længere periode, og alle kan som udgangspunkt deltage. Nye medlemmer meldes ind ved de ordinære møder.

Landsbyklyngerådet er bindeled til Svendborg Kommune og lokaludvalget og varetager hele landsbyklyngens interesser.

- Landsbyklyngerådet består af op til 10 medlemmer
- Rådet har en talsperson, der kan kontaktes i forbindelse med presse og lignende
- Rådet har stiftende møde i januar 2019
- Rådet har fire ordinære møder om året, som falder i hhv. januar, april, juli og oktober
- Møderne afvikles i starten af måneden, og datoerne fastlægges på første møde
- Landsbyklyngeredaktionen arbejder tæt sammen med Landsbyklyngerådet
- Kontaktoplysninger på de enkelte medlemmer kan findes på landsbyklyngens hjemmeside

6.1. IDEKATALOG TIL ARBEJDET I LANDSBYKLYNGERÅDET

Projektbørs

Et åbent møde hvor alle kan komme forbi og udvikle nye og igangværende projekter og ideer. Landsbyklyngerådet fastsætter datoer for møderne, der kan findes på hjemmesiden.

Netværksmøder

Møder hvor landsbyklyngens forsamlingshuse, beboerforeninger, idrætsforeninger mødes for at diskutere deres erfaringer og problemstillinger. Ideen er at skabe et stærk samarbejde og en koordinering på tværs. Møderne er forankret i landsbyklyngerådet og vil inddrage aktuelle nøglepersoner.

Fællesspisning i landsbyklyngen

De lokale fællesspisninger samler kræfterne og afholder to årlige fællesspisninger. Formålet er at samle landsbyklyngen på tværs. Overskuddet fra fællesspisningerne kan doneres til lokale projekter. Arrangeres af landsbyklyngerådet i samarbejde med de lokale fællesspisningsgrupper.

Erhvervscafé

Etablerede erhvervsdrivende kan mødes og diskutere nye muligheder for erhvervsudviklingen i området, og nye iværksættere kan få sparring og netværk. Der nedsættes et erhvervsforum, som arrangerer caféerne.

Kurser og uddannelse

Der afholdes forskellige kurser og uddannelsesforløb med fokus på kommunikation, fundraising, samskabelse mellem frivillige og kommunen, foreningsdrift, rekruttering af nye frivillige mv.

Bosætningsgruppe

Der nedsættes en gruppe på tværs af landsbyklyngen, som arbejder mere målrettet omkring bosætning i området. Gruppen kan have fokus på bosætningskampagner, dialog med grundejere, kommunen og projektudviklere. Bosætningsgruppen kan afholde inspirationsmøder, hvor ønsker og muligheder kan diskuteres. Bosætningsgruppen arbejder i forlængelse af landsbyklyngerådet.

Velkomstgruppe

Gruppen designer en velkomsthilsen til nye tilflyttere. Der er mange muligheder (besøg, velkomstpakke med lokale produkter, rundtur i området mv.), og arbejdet er allerede igangsat i den eksisterende styregruppe. Velkomstgruppen kan sammentænkes med bosætningsgruppen.

Områdefornyelse

Der undersøges, hvordan landsbyklyngen kan være med til at skabe partnerskaber mellem lokale borgere, fonde, lokale erhvervsdrivende og pengeinstitutter eller andre, som har en interesse i at få forbedret de fysiske rammer gennem for eksempel nedrivning af faldefærdige bygninger i området. Arbejdet diskuteres videre i landsbyklyngerådet.

